

Δὲν ἠθέλησε δὲ νὰ διαφύγῃ ὁ θεὸς τοῦ Μίρκου, ἀλλὰ καὶ ἐν ἤθελε, τῷ ἦτο δυσκολώτατον.

Παρεδόθη εἰς τοὺς συλλαβόντας αὐτὸν καὶ ἐκουσίως ἤχθη ἐνώπιον τοῦ ἀποσπασματάρχου, ὅστις τὸν ἀπέστειλε μετὰ συνοδίας εἰς τὴν φυλακὴν.

Ἡ δίκη δὲν διήρκεσε πολὺ, διότι ὁ γουσλάρ ὠμολόγησε τὴν πρᾶξίν του. Καὶ ὑπῆρχον μὲν ἐλαφρυντικαὶ περιστάσεις, ἀλλ' οἱ στρατιωτικοὶ δὲν τὰς παράδχονται.

Ὁ τάλας τυφλὸς ἀπηγοίσθη. Ἐκτοτε δὲ ὁ λαὸς ἐπωνόμασε τὸν ἀνεψιὸν τοῦ Μίρκου, ὅστις ἐκληρονόμησε καὶ τὰ ἄσματα τοῦ γηραιοῦ καὶ τὴν γούσλαν του, Ὁθρεσένοβιτς, ὁ ἔστι μεθερμηνεύμενον, ἀνεψιὸν τοῦ ἀπηγοισμένου.

[Ἐκ τῶν τοῦ V. Tissot].

ΤΑ ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ

ἐν ταῖς ὁάσεσι τῆς Σαχάρας.

[Κατὰ τὸν Auguste Cherbonneau].

Ἐν ἀπάσαις ταῖς μουσουλμανικαῖς χώραις γενικῶς καὶ σχεδὸν ἀπόλυτος κανὼν ὑπάρχει ὅπως παρ' ἐκάστῳ τζαμίῳ ἡ ἐκάστῳ ναϊδρίῳ ὑπάρχῃ καὶ σχολεῖον· ἀλλ' ἡ ἐκπαίδευσίς ὡς καὶ ἡ θρησκεία δὲν ἔχει ἴδιον προϋπολογισμόν οὐδὲ χρηρηγίαν παρεχομένην ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως. Τὰ τζαμιά καὶ τὰ ναϊδρία εἶνε ἰδρυμένα ὑπὸ εὐλαβῶν ἢ ὑπὸ ἀνωτέρων ἀρχόντων, οἵτινες κληροδοτοῦσι κτήματα, ὧν ἡ πρόσοδος εἶνε ἀφιερωμένη εἰς διατήρησιν τοῦ κτιρίου καὶ εἰς ἀμοιβὴν τῶν λειτουργῶν τῆς θρησκείας. Ἐν δὲ τοῖς παραρτήμασι τοῦ τζαμίου ὑπάρχει πάντοτε καὶ χῶρος, τις ἀνατεθειμένος εἰς τὸ σχολεῖον τῶν παιδῶν, περὶ δὲ τῆς διακοσμήσεως καὶ συντηρήσεως τοῦ χώρου τούτου φροντίζουσιν οἱ διευθύνοντες τὰς προσόδους τῶν τζαμιῶν.

Ὅταν ἐν τῇ συνοικίᾳ δὲν ὑπάρχωσι τζαμιά, οἱ κάτοικοι ἀποτελοῦσιν ἕνα ὅπως μισθώσωσι δωμάτιόν τι καὶ ἀγοράσωσι τ' ἀναγκαιοῦντα σκεύη, ἅτινα εἶνε ἄλλως ἀπλούστατα. Τὸ δημοτικὸν σχολεῖον καλεῖται μεκτέμπ, ἦτοι τόπος ἐνθα διδάσκεται ἡ γραφή, ἐν πολλοῖς δὲ ἄλλοις τόποις προτιμᾶται ἡ λέξις μελίδ.

Ὁ διδάσκαλος ἡ μουατέμπ συνδέει συνήθως μετὰ τοῦ διδασκαλικοῦ αὐτοῦ ἔργου τὸ ἔργον ἰμάμη, ἦτοι διευθυντοῦ τῆς προσευχῆς, καίμη, ἦτοι νεωκόρου, ἢ τοῦ μουεττιν τοῦ τὴν προσευχὴν ἀγγέλλοντος. Ἐν τοῖς τζαμίοις, ἐξ ὧν ἐξ ἤρτηται τὸ σχολεῖον, παρέχονται τῷ διδασκάλῳ μισθὸς τις ἢ δῶρα εἰσφερόμενα εἰς εἶδη διὰ τὰ ἔργα τῆς λατρείας, ἅτινα ἐκπληροῦ, ἀλλ' οὐδεμίαν αὐτοῦ λαμβάνει ἀμοιβὴν διὰ τὰ μα-

θήματα. Οἱ γονεῖς τῶν μαθητῶν παρέχουσιν αὐτῷ ἀντιμισθίαν ἥτις ποικίλλει κατὰ τὴν περιουσίαν αὐτοῦ ἀπὸ 15 μέχρις 60 δραχμῶν κατ' ἔτος. Ἐκτός δὲ τοῦ μηνιαίου ἐνοικίου, ὁ διδάσκαλος λαμβάνει δῶρα κατὰ τὴν ἐποχὴν διαφόρων θρησκευτικῶν ἐορτῶν, ὡς καὶ πάντοτε ὁσάκις ὁ μαθητὴς ἀρξῆται νέου τινὸς κεφαλαίου τοῦ Κορανίου· καλοῦνται δὲ τὰ δῶρα ταῦτα ἐν ταῖς ὁάσεσι νέφκα. Παρὰ ταῖς φυλακίς, ταῖς κατοικίους καὶ χῶρον ἐστερημένην ναϊδρίου ἢ εὐκτηρίου οἴκου (ζαούγια) ἕκαστον χωρίον (ντουάρ) κάπως μέγα ἔχει σκηνὴν τινὰ κατεσκευασμένην ἐκ τριχῶν καμήλου· ἡ σκηνὴ αὕτη παρέχεται ἢ ὑπὸ τοῦ σείγρου εἴτε ὑπὸ τῆς κοινότητος τῶν μεγιστάνων καὶ εἶνε προωρισμένη νὰ χρησιμεύῃ ὡς σχολεῖον ὑπὸ τὸ ὄνομα σερία· ἀλλὰ τότε ὁ διδάσκαλος λαμβάνει μόνον δῶρα εἰς εἶδη καὶ ἐλάχιστα χρήματα.

Διὰ τὰς πλουσιωτέρας τῶν οἰκογενειῶν εἰς τῶν εἰς τὴν λατρείαν ἀνηκόντων, ἐκλεγόμενος μετὰ τῶν πρεσβυτέρων, ἐπειδὴ εἶνε προωρισμένος νὰ εἰσέρχεται εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ χαρεμίου, μεταβαίνει αὐτόσε πρὸς διδασκαλίαν τῶν παιδῶν καὶ ἐν τοιαύτῃ περιστάσει δὲν εἶνε σπάνιον νὰ συμμετέχωσι καὶ κόραι τῆς διδασκαλίας, ἥτις γίνεσται ἐν τῷ κόλπῳ τῆς οἰκογενείας.

Οὐδεὶς κανὼν ὑπάρχει περὶ ἐπιβλέψεως τοῦ διδασκαλοῦ καὶ ἐπιθεωρήσεως τοῦ σχολείου. Ἄλλ' ἅμα ἡ διαγωγή αὐτοῦ παράσχη σπουδαίας ἀφορμᾶς παραπόνων, οἱ κάτοικοι τῆς ὁάσεως ἀναφέρονται εἰς τὸν καδὴν καὶ ἐξαιτοῦνται τὴν ἀντικατάστασιν αὐτοῦ· ἀλλ' ἂν τὸ σχολεῖον ἔχει ἰδρυθῆ ὑπὸ τῶν ἰδιωτῶν αὐτῶν, ἡ ἀντικατάστασις τοῦ διδασκαλοῦ τελεῖται κατὰ τὰς ἀπαιτήσεις τῆς πλειονοψηφίας.

Ἡ προκαταρκτικὴ ἐκπαίδευσίς συνίσταται εἰς τὴν παρὰ τῶν μουσουλμανοπαίδων, τῶν ἀγόντων ἡλικίαν ἐξ μέχρι δώδεκα ἐτῶν ἐκμάθησιν τῆς ἀντιγραφῆς, ἀναγνώσεως καὶ ἀπαγγελίας τοῦ Κορανίου, οὐδεμιᾶς φροντίδος καταβαλλομένης περὶ κατανοήσεως αὐτοῦ. Συνήθεια δ' ἐπικρατεῖ ν' ἀπαγγέλλωσιν οἱ μαθηταὶ τὴν ἱερὰν βίβλον δις ἢ τρις ὀλόκληρον κατὰ τὸ διάστημα τῆς εἰς τὸ σχολεῖον φοιτήσεως αὐτῶν· ταυτοχρόνως δὲ διδάσκονται τὴν γραφὴν, ἥτις παρὰ ταῖς Μωαμεθανοῖς εἶνε σχεδὸν τέχνη τις. Ἀδιήγητος εἶνε ἡ βραδύτης τῆς μεθόδου ἢν μεταχειρίζεται ὁ διδάσκαλος πρὸς σχεδιάσιν τῶν δειγμάτων τῆς γραφῆς. Ἐλλείποντος χάρτου σχεδιάζει οὗτος ἐπὶ σανιδῶν καρύας, μετὰ προσοχῆς λευκασμένων, τὸ ἀντιγραφησόμενον χωρίον τοῦ Κορανίου, ἕκαστος δὲ τῶν μαθητῶν ἐργάζεται χωριστὰ, οὐδαμοῦ ὑπαρχούσης ἐν χρήσει τῆς κατατάξεως καὶ κατὰ τὰς δυνάμεις τῶν μαθητῶν διαιρέσεως. Ἐντεῦθεν δ' ἐπέρχεται ἀπώλεια χρόνου σπου-

δαία. Ἀξιοσημείωτος δὲ εἶνε ἡ τελεία ἰσότης ἢ ἐπικρατοῦσα ἐν τοῖς προκαταρκτικοῖς-τούτοις σχολείοις, ἐν οἷς τὸ τέκνον τοῦ πλουσίου παρακάθηται παρὰ τὸ τέκνον τοῦ πένητος, τῶν παιδῶν συνδεομένων διὰ τῆς προσευχῆς. Ὁταν δὲ μετὰ τὰς συνήθεις ἀσκήσεις, ὁ διδάσκαλος λαμβάνει τὸν λόγον, πράττει τοῦτο ὅπως ἐμβάλῃ εἰς τὸν νοῦν τῶν πρεσβυτέρων τὴν ιδέαν τοῦ Μωάμεθ, ὅτε μὲν δι' ἰδίας διδασχῆς, ὅτε δὲ δι' ἀπομνημονεύσεων. Εἰς τὴν ιδέαν ταύτην ἀνάγονται τὰ πάντα, ἀνευ δ' αὐτῆς ἢ μωαμεθανικῆ διδασκαλίᾳ δὲν θὰ εἶχε λόγον ὑπάρξεως. Ἰδοὺ δὲ διὰ ποίων λέξεων ἐκφράζεται αὕτη: «Τὸ πρῶτον πρᾶγμα ὅπερ ἐπλάσθη εἶνε ἡ οὐσία τοῦ Μωάμεθ, ἐκ δὲ τῆς οὐσίας ταύτης ὁ Θεὸς ἐξήγαγεν ἅπαντα τὰ ὑπάρχοντα. Ὁ Θεὸς πρὶν ἢ πλάσῃ τὸν κόσμον, ἔσχεν ὑπ' ὄψει τὴν ιδέαν τοῦ Μωάμεθ, ἡ δὲ ιδέα αὕτη ἐξέπεμψε τρεῖς ἀκτίνιας. Ἐκ τῆς πρώτης τῶν ἀκτινῶν τούτων ὁ Θεὸς κατεσκεύασε τὸν οὐρανόν, ἐφ' οὗ ἀναπαύεται ὁ θρόνος του, ἐκ τῆς δευτέρας τὸν κόσμον ὃν κατοικοῦμεν, ἐκ δὲ τῆς τρίτης τὸν Ἀδὰμ καὶ ἅπασαν αὐτοῦ τὴν γενεάν. Πᾶν ὅ,τι ὑφίσταται λοιπὸν ὑπάρχει ὡς ἐκ τοῦ φωτός τοῦ Μωάμεθ καὶ οὐδὲν ὑπάρχει τὸ μὴ ἀπορρέον ἐκ τῆς οὐσίας αὐτοῦ». Κατ' οὐσίαν ὁ σκοπὸς ὃν προτίθενται ἐκεῖνοι εἰς οὗς εἶνε ἀνατεθειμένη ἡ ἐκπαίδευσίς τῶν παιδῶν εἶνε τὸ νὰ καταστήσῃσι νοητὴν τὴν ὑπεροχὴν, δι' ἧς ὁ ἰσλαμισμὸς υπερβάλλει τὰς ἄλλας θρησκείας. Ἐντεῦθεν δὲ ὁράται κρεμάμενος εἰς τοὺς τοίχους ἐκάστου σχολείου καλλιγραφικὸς πίναξ ἀναγράφων τὸ ἐξῆς χωρίον τοῦ Κορανίου, ἐν ᾧ ὁ Μωάμεθ, ὀλίγω μεριμνῶν περὶ τῆς ἀληθείας, παριστάνει αὐτὸν τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν ἀγγέλλοντα τὴν ἀποστολὴν αὐτοῦ εἰς τὸν κόσμον. «Ἦ τέκνα τοῦ Ἰσραὴλ, ὁ Θεὸς μ' ἀποστέλλει πρὸς ὑμᾶς, συνῶδ' ἀ πρὸς τὰ ἰσραὴ βιβλία, ἅτινα εἶχον ποιῆσαι γνωστὴν τὴν ἔλευσίν μου καὶ σὰς προκαγγέλλω προφήτην ἔλευσόμενον μετ' ἐμὲ καὶ καλούμενον Ἀμὲδ».

Ἐν Βισκάρᾳ, ἥτις εἶνε ἡ σπουδαιοτέρα τῶν ὁάσεων τῆς Σαχάρας ἕνεκα τῆς εὐφυίας τῶν κατοίκων τῆς, ἡ στρατιωτικὴ γαλλικὴ διοίκησις κατῴρθωσε νὰ συστήσῃ ἐν ἔτει 1851 σχολεῖον γαλλικόν, εἰς ὃ ἔσπευσαν πρὸς ἐκπαίδευσιν ἅπαντα τὰ παιδιά, ἀνήκοντα ὡς τὸ πλεῖστον εἰς τὴν βαρβαρικὴν φυλὴν, ἐπεδείξαντο δὲ πρὸς τοῦτο τσαύτην προθυμίαν, ὥστε σήμερον ἡ γαλλικὴ γλῶσσα εἶνε ὅσον καὶ ἡ ἀραβικὴ συνήθης ἐν τῇ χώρᾳ ἐκεῖνη. Σ* *.

Εἶνε ἴδιον τῆς ἀδυναμίας τοῦ ἀνθρώπου νὰ συγχωρῇ τὰ πάντα εἰς ἑαυτὸν, μηδὲν δὲ εἰς τοὺς ἄλλους.

ΟΦΕΙΣ ΚΑΙ ΑΓΡΙΑ ΖΩΙΑ

ἐν Ἰνδίαις.

Ἐπίσημὸς τις στατιστικὴ τοῦ 1870 ὑπελόγιζεν εἰς 11,416 τὸν ἀριθμὸν τῶν κατοίκων τῶν ἀγγλικῶν Ἰνδιῶν, ὅτινες εἶχον ἀποθάνει τὸ ἔτος ἐκεῖνο ἐκ τῶν δηγμάτων τῶν ἐρπετῶν. Ἄλλ' ἀρόβως δύναται τις νὰ βεβαιώσῃ ὅτι ὁ ἀριθμὸς οὗτος εἶνε πολὺ κατώτερος τοῦ πραγματικοῦ, καὶ ὅτι οἱ ἐκ δηγμάτων ἐρπετῶν θάνατοι ἀνέρχονται κατ' ἔτος ἐν Ἰνδίαις εἰς πλείονας τῶν 20,000. Ὄντως δὲ κατὰ τὰς σημειώσεις, ἃς ὁ κ. **Fayrer**, εἰδικῶς ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου ἀσχοληθεὶς, δημοσιεύει ἐν τῇ Φύσει, ἀνευ ὑπερβολῆς δύναται τις νὰ εἴπῃ ὅτι ἀπὸ τοῦ 1870 μέχρι τέλους τοῦ 1880 150,000 ἢ 200,000 ἀνθρώπων ἀπέθανον ἐν Ἰνδίαις δηχθέντες ὑπὸ ὄφρων.

Τούτου ἕνεκα ἡ ἀγγλικὴ Κυβέρνησις ἡσχολήθη εἰς ἐξεύρεσιν τῶν καταλλήλων μέσων πρὸς καταστροφὴν τῶν ἰαβόλων ὄφρων καὶ ἐξακρίβωσιν τῶν συμβαινόντων θανάτων.

Εἶνε γνωστὸν ὅτι ἐν Ἰνδίαις ὑπάρχει πλῆθος ποικίλων ὄφρων, λίαν ἐπικινδύνων, τῶν πλείστων δὲ καὶ θανατηφόρων. Φοβερῶτατος ὁμολογεῖται ὁ κόβρας, οὗτινος τὸ δῆγμα ἐπιφέρει τὸν θάνατον ἐντὸς ἡμισείας ὥρας. Κατὰ τὰ ἐπίσημα ἔγγραφα ἐν ἔτει 1880 οἱ ἐκ δηγμάτων ὄφρων συμβάντες θάνατοι ἀνέρχονται εἰς 19,060, οἱ δὲ τῷ 1881 εἰς 18,610. Ἐφονεύθησαν δὲ τῷ μὲν 1880 212,776 ἐρπετᾶ, δι' ἃ ἐδόθησαν ἀμοιβαὶ 11,663 ρούπια (ἡ ρούπια ἰσοδυναμεῖ πρὸς 2,50 φρ.) τῷ δὲ 1881, τὰ μὲν φονευθέντα ἐρπετᾶ ἀνῆλθον εἰς 254, 968, καὶ αἱ δοθησαὶ ἀμοιβαὶ εἰς 11,961 ρούπιας.

Ὡς πρὸς τὰ ληφθέντα μέτρα διὰ τὴν καταστροφὴν τῶν ἐρπετῶν, ταῦτα ποικίλουσι κατ' ἐπαρχίας. Οὕτως ἐν Βεγγάλῃ πᾶς ἰθαγενὴς καταστρέφων ὄφιν δύναται νὰ λάβῃ παρὰ προσώπων ἐπὶ τούτῳ ὠρισμένων ὑπὸ τῆς ἀγγλικῆς Κυβερνήσεως πιστοποιητικόν, βεβαιοῦν τὸ εἶδος τοῦ φονευθέντος ἐρπετοῦ, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὁποίου δίδεται ἀμοιβὴ εἰς τὸν φονεύσαντα.

Ἐν ταῖς βορειοδυτικαῖς ἐπαρχίαις αἱ ἀρχαὶ συνέτειναν εἰς τὴν σύστασιν ἐιδικοῦ σώματος ἀνδρῶν, ἔργον ἐχόντων τὴν καταδίωξιν τῶν ἐρπετῶν. Ἐκαστος τῶν ἀνδρῶν τούτων λαμβάνει μισθὸν 2 ρούπιας κατὰ μῆνα καὶ πρὸς τούτῳ ἀμοιβὴν 30 λεπτῶν διὰ πᾶν ἐρπετὸν φονευόμενον καὶ ὑπερβαῖνον τὸν ἀριθμὸν 20 κατὰ μῆνα. Τὸ σύστημα τοῦτο φαίνεται παραγαγόν λίαν εὐχάριστα ἀποτελέσματα. Ἐν Βούρμα δὲ ὁ ἀνώτατος διοικητὴς ἀπονέμει ἅπαξ κατ' ἔτος ἀμοιβὴν ποικίλλουσαν μεταξὺ 10 καὶ 20 ρουπιῶν εἰς πάντα τὰ χωρία, ὧν οἱ κάτοικοι διεκρίθησαν εἰς τὴν καταστροφὴν τῶν ὄφρων.